

ZACHTMOEDIGHEID.

De wereld acht schande
Dezen weg te gaan,
Maar die met verstande
Doorreizen dees baan,
Die zullen gelukkig
Zijn in 's Heeren dag,
Als die ander drukvig,
Zullen doen beklag.

Want al 's Heeren pogen
En is anders niet,
Dan naar dat met oogen
Den mensche hier ziet,
Wellust, rijkdom, eere,
Ongedurig kort.
Aldus gedooled zeere
In 't verkiezen wordt.

KAREL VAN MANDER.

Me dunkt, als we het woord zachtmoedigheid hooren gebruiken, dan denken we aanstonds aan den Bijbel. Ik zou durven beweren, dat het woord bijna alleen door Bijbellezers gebezigd wordt.

Een spreektaalwoord is het niet, en in de omgangstaal klinkt het wat deftig, te deftig haast.

Maar wat is 'teen mooi woord.

Spreek het eens langzaam uit.

„Zacht" voelt aan als een fluweelen kleed en de goelijklinkende oe-vokaal, gevolgd door het bleeke ig, geeft het geheel een toon, die voegt bij het begrip, dat het woord vertegenwoordigt.

De deugd zachtmoedigheid doet aan de vrouw denken, meer dan aan den man. Eigenlijk moest het bijvoegelijk naamwoord bij het woord vrouw niet meer zijn dan epitheton ornans, een „versierend toevoegsel," een overbodigheid, maar die haar recht van gebruik ontleent aan de geoorloofde gewoonte, om den indruk, dien een klankencomplex maakt, nog te versterken.

Wat ontsiert in het vrouwenleven door kattig-spinnig gesnib of bont gekakel, verhindert de vrouw te beantwoorden aan de hooge roeping, die haar is voorgeschreven, en terecht ergert ge u aan dat bakvischachtig gedoe, dat altijd zoo iets heel bijzonders wil maken van iets heel gewoons en dat zelfs in stemklank en accent iets onuitstaanbaar-leelijks heeft.

Toch — al mag hier aan de vrouw eerst gedacht, de man mag de zachtmoedigheid ook wel beschouwen als een edele deugd, die hem eveneens sieren moet.

In hoogereren dan alledaagschen zin heeft ook hij haar te leeren van Hem, die gezegd heeft: Leert van Mij, dat ik zachtmoedig ben.

Zachtmoedigheid kan met kracht gepaard gaan.

Evenals teederheid met heldenmoed.

Ze sluit zelfbewustheid niet uit, maar in. Ze is heel iets anders, dan slapheid, weekheid, futloosheid. Ze gelijkt deze trekken niet eens. Al is ze een rem voor allen overmoed, al zullen naturen, die hun zin willen doordrijven in alle omstandigheden, in haar niets begeerlijks zien, wie gelooft, dat het leven uit een reeks zelfverloocheningen bestaat, zal zeker wenschen wat meer van die deugd te bezitten. Opdat hij zijn omgeving meer zou kunnen wezen tot een zegen. Opdat hij zijn leven te beter zal kunnen doen naderen tot z'n doel.

Onze tijd is van zachtmoedigheid wars.

Hardvochtigheid, stelselmatig aangekweekt, beheerscht hem. Jaloezie kweekte nijd. En nijd brengt haat voort. En de haat leeft zich uit.

En hij ontziet geen gruwelen om te bereiken het heilloos doel, dat hij zich stelde.

En straks, als er geen kracht meer is om den oorlogs-

gruwel langer te bedrijven, zal de haat zich noodgedwongen te sluimeren leggen — tot later.

En wie overwint, zal den haat niet hebben kunnen bluschen in de stroomen bloeds.

Hoelang nog zal hij leven in stil genot, dat men vernederd heeft en gekrenkt en verwoest voor vele jaren een volks-geluk!

De wereldgeschiedenis is een wereldgericht. En onder dat gericht gaat elk volk door op z'n tijd.

De bloedschulden worden bezocht. En de Rechter der gansche aarde zal recht doen.

Is deze wetenschap niet van zóóveel ernst, dat ieder volk wel sidderen mocht voor dien dag der toekomst?

Alle overwinningsjubel moest ze doen besterven op de lippen. En allen mocht ze wel brengen tot verootmoediging.

Alleen bij schuldbelijdenis mag schuldvergiftenis verwacht. Maar nu staat het nog anders.

Ben ik mijns broeders hoeder — is de verdediging, waarmee men zich verontschuldigt.

De Käinszonde. En immers er is ook een oonteen, haten, kwetsen en dooden met woord en gedachte.

In handel en bedrijf.

Als het egoïsme allen teugel wegwerpt en alleen vraagt naar eigen belang, als 't moet, ten koste van de welvaart van den naaste.

Waar is de zachtmoedigheid?

Is het niet, of deze deugd verbannen is uit de menschenwereld!

Toen het gezond verstand — om niet te zeggen — het zachtmoedig hart, hier en daar aan het woord kwam en van vrede sprak, werd de wensch naar de zoete rust der vervolgen jaren met landverraad in verband gebracht.

Het bleef aldoor een „spannen van den boog, een schikken der pijlen op de pees, om in het donkere te schieten"...

„Om te dooden de onschuldigen."

„Om te rooven den ellendige."

„Sta op, Heere God! hef Uwe hand op, vergeet de ellendigen niet."

„Gij ziet het immers, want Gij aanschouwt de moeite en het verdriet, opdat men het in Uwe hand geve; op U verlaat zich de arme; Gij zijt geweest een Helper van den wees."

En Gods oor zal opmerken, omdat de Heere den wensch der zachtmoedigen hoort. Hij doet recht weezen en verdrukten, „opdat een mensch van de aarde niet meer voortvare geweld te bedrijven."

Bittere nijd en twistgierigheid is de wijsheid der wereld onzes tijds, een wijsheid, die de Bijbel duivelsch noemt. Wezenlijk verstandig heet hij, die uit zijn goeden wandel zijn werken bewijst in zachtmoedige wijsheid.

De geweldhebbers der wereld hebben aan deze wijsheid niet gedacht. Zij wilden hun invloed vermeederen, de grenzen van dien invloed verleggen naar een verte, die hun stoutste droomen hadden doen zien.

Dát was de wijsheid.

Macht, die alle krachten in actie bracht, zou zich weten te handhaven, en straks zou een vrede worden veroverd, die nieuwe welvaartsbronnen zou openen voor de geslachten.

En toch, deze wijsheid is die van den dwaas, die zich jammerlijk bedriegt.

Niet aan de geslepen diplomaten en niet aan de militaire machten, die gieren naar nieuwe terreinen, waar ze kunnen heerschen met het zwaard, zijn de landen der wereld beloofd.

Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen het aardrijk beërven.

A. L. v. H.

Naar een schilderij van Luke Fildes.